

'Splinten met katoen'

Mervyn Kuik, Rene Visser, Berna Eefting

Het veilig werken en terugdringen van het gebruik van de grote hoeveelheden aan materialen (o.a. kunststof en plastics) is een actueel onderwerp, en er ligt een belangrijke taak voor ons allen. Zeker in de zorg waar elke dag gewerkt wordt om patiënten optimaal te helpen, zijn nieuwe innovaties belangrijk om te helpen bij het terugdringen van de grote volumes aan (milieubelastende) verbruiksmaterialen. Zo nu ook op gebied van het gipsen (splinten) op de Spoed Eisende Hulp van het ziekenhuis.

Wat is er mooier dan kunnen spalken tijdens een spoedopname met een 'eco-gips', die in basis bestaat uit katoen? Het zogenoemde X-LITE Classic 'eco-gips' is een 100% biologisch afbreekbaar materiaal, waarmee schoon, veilig en snel een fractuur gestabiliseerd kan worden. Bescherming in de vorm van luchtafzuiging of handschoenen is niet noodzakelijk.

X-LITE is niet alleen een interessante nieuwe innovatie voor de SEH in het ziekenhuis, maar ook zeer geschikt voor het gipsen en spalken op operatiekamers en gipskamers. Een mooi en schoon alternatief voor het traditionele kunststof gips en de thermoplastische materialen.

Terug naar de waterbak

Het thermoplastische X-LITE materiaal wordt bewerkbaar bij 70 graden. Het verwarmen gaat bij voorkeur in een waterbak. Dit verwarmen kan onbeperkt worden herhaald, voor het optimaal moduleren en eventueel aanpassen van een spalk.

'Al mijn collega's zijn super enthousiast. We kunnen er fraaie, sterke spalken mee maken en ontdekken steeds meer mogelijkheden'

Afdeling Spoed Eisende Hulp

Het Wilhelmina Ziekenhuis Assen is het eerste ziekenhuis in Nederland waar men op de afdeling SEH is gestart met het 'splinten met katoen'. X-LITE heeft voor het spalken van (stabiele) fracturen alle andere (kunststof) materialen vervangen. Deze mooie 'groene innovatie' is zeer snel en met veel enthousiasme opgepakt. René Visser, gipsverbandmeester en Berna Eefting, SEH-verpleegkundige vertellen waarom voor dit gips is gekozen en hoe het bevalt.

René Visser, gipsverbandmeester WZA Assen:

"Al geruime tijd liepen we op de SEH tegen leveringsproblemen aan van de huidige leverancier van spalken. Diverse alternatieven van spalkmateriaal zijn bekeken. Daarbij keken we breder dan alleen naar de werking van het product. 'Cast' spalken zorgen voor veel vervuiling op werkbladen, kleding en scharen. Maar omdat ze eenvoudig op maat te maken zijn, zijn ze geliefd voor het gebruik op de SEH, en een nieuw product introduceren geeft onrust op de toch al hectische spoedafdeling. De SEH-verpleegkundigen kunnen prima gipsen, maar liefst op de vertrouwde en vooral voor hun veilige werkwijze.

Pro-Motion Medical is een bekende leverancier in ons ziekenhuis en accountmanager Mervyn Kuik kwam in eerste instantie bij ons op de gipskamer met X-LITE 'schalen' uit Zweden voor korsetbehandeling. Het idee van milieuvriendelijk gips sprak ons direct aan. De wereld verbeteren begint immers ook in Assen.

Op het najaarscongres van de VGN in 2018 was Pro-Motion Medical aanwezig, waarbij de X-LITE kleuren felroze, rood, maar ook blauw en zwart opvielen. Het materiaal was inmiddels bekend voor ons maar bestond nu dus ook in splintvorm!

Workshop splinten

"In het WZA zijn we met een workshop begonnen waar meerdere disciplines bij aanwezig waren. Het materiaal werd kritisch onderhanden genomen door onder andere de gipsverbandmeesters. Nadat het X-LITE materiaal een halve minuut in 70 graden had gelegen, konden we er al snel erg fraaie spalken mee maken. Gemiddeld zijn twee lagen X-LITE voldoende voor het maken van een splint. Het hecht onderling erg goed en het materiaal blijft tijdens het aanleggen nog zacht genoeg om te knippen. Een sterke

verbinding bij bijvoorbeeld de elleboog is te maken, doordat de lagen als het ware in elkaar vloeien.

Voor de handspalkjes - ook mallet op maat! - gebruiken we de fijnere structuur (X-LITE Premium en Plus) en op de SEH is voor het splinten van pols, elleboog en voet/enkel de Classic variant het meest geschikt en is in dispenser ook goedkoper. Over kosten gesproken: de inkoop en de MAC (Materialen Advies Commissie) gaven direct hun toestemming.

De workshop op de SEH-afdeling werd in eerste instantie met argusogen bekeken. Nadat de verpleegkundigen zagen dat het materiaal eenvoudig op de juiste lengte uit de dispenser afgeknipt kan worden, de waterbak 24 uur paraat staat, het materiaal en procedure eigenlijk hetzelfde werkt als het oude vertrouwde cast spalken, werd het materiaal al snel hartelijk ontvangen. Na uitleg in de trant van 'vriendelijk voor milieu, hand, schaar en kleding' werd het tijd voor gebak.

Samenwerking tussen de SEH-verpleegkundigen, de gipsverbandmeesters en ook de controle en belangstelling vanuit Pro-Motion Medical zorgde ervoor dat de integratie moeiteloos is verlopen. De patiënten zijn zeer tevreden met hun sterke en zeer lichtgewicht spalken. X-LITE Classic wordt op de kous en watten aangelegd en blijft keurig liggen tijdens het aanleggen. Er wordt uiteindelijk gezwachteld met een Peha-haft zwachtel in de gewenste kleur.

Op de gipskamer zien we patiënten na gemiddeld een week terug. De spalken blijven sterk, met af en toe een scherp randje, waarbij het advies kwam om iets verder te watteren en het X-LITE materiaal warmer te knippen. De gipsverbandmeesters op de gipskamer gebruiken ook het X-LITE Plus materiaal voor handletsels, redressiespalkjes voor vingers, mallet- problemen en voor het maken van duimbraces. De diverse kleuren kunnen door elkaar worden gebruikt, de randjes kun je glad afwerken, de fitting is uitstekend, kortom: een erg mooi nieuw innovatief product!"

gipsverbandmeesters op de gipskamer gebruiken ook het X-LITE Plus materiaal voor handletsels, redressiespalkjes voor vingers, mallet- problemen en voor het maken van duimbraces. De diverse kleuren kunnen door elkaar worden gebruikt, de randjes kun je glad afwerken, de fitting is uitstekend, kortom: een erg mooi nieuw innovatief product!"

Berna Eefting, SEH-verpleegkundige:

"Wat een verademing het nieuwe eco-gips. Volgens mij zijn al mijn collega's er enthousiast over. We ontdekken steeds meer mogelijkheden, prachtig!"

